

[Bernhard Baunsgaard]

Bernhard Baunsgaard (RV):

Folketingsbeslutningen den 25. maj 1982 var enstemmig, og den opfordrer regeringen til at undersøge behovet for en revision af sindssygeloven og de senere ændringer. Jeg kan sige som indledning til mit indlæg, at en række af de punkter, der omfattes af VS' beslutningsforslag – så vidt jeg kan skønne næsten alle sammen – uundgåeligt vil blive taget op, når regeringen nedsætter et særligt udvalg til at undersøge forholdene vedrørende sindssyge personers hospitalsophold.

Jeg synes bestemt ikke, der sker nogen skade ved, at vi diskuterer spørgsmålet endnu en gang i år. Det kan vel kun understrege, at vi her i folketinget lægger megen vægt på, at der sker en revision, og at sindssygeloven gennemgår en fornyelse. Den er jo fra 1938, og den trænger til det. Det er en menneskealder siden, vi sidst havde rigtig fat i den.

Om de punkter, som hr. Wilhjelm her på VS' vegne har taget op, kan jeg sige under ét, at det næsten uden undtagelse er punkter, som det forekommer mig bør gennemføres i en moderne sindssygelov.

Når man har beskæftiget sig lidt med området, kan man ikke lade være med at være meget urolig ved adskillige af de forhold, som eksisterer på dette område. Derfor kan det være rimeligt, at vi tager det op herinde og gør opmærksom på, at vi er specielt interesserede i, at udvalget kommer ind på disse forhold. Jeg tror, at udvalget ville være kommet ind på dem, uanset om vi ytrede interesse for det, men der sker, som jeg sagde, bestemt ikke noget ved, at de nu tages op.

Som begrundelse for folketingsbeslutningen i sin tid nævnte jeg, at der var to ting, som specielt optog mig. Det var retsstillingen, og det var den måde, hvorpå man havde søgt at sikre retsstillingen for sindssyge, tvangsendlagte mennesker i dette land. Jeg understreger, at sindssygdом er en sygdom, hvor der meget ofte er meget gode chancer for en helbredelse, og derfor er det meget væsentligt at betone dette og at sørge for, at den sindssyge beholder sine rettigheder som borger i Danmark. Jeg vil gerne understrege her, at jeg ikke mener, at den gældende sindssygelov i tilstrækkelig grad sikrer patienterne på disse områder, nemlig ved tvangs-

indlæggelse og ved beskikkelse af en tilsynsværge.

Så er der spørgsmålet, om vi administrativt kunne gennemføre nogle forbedringer uden at afvente udvalgsarbejderne. Jeg mener, at nogle af de ting, som skal ændres fra den gældende praksis, er så selvindlysende, at det godt kunne gøres. Jeg kan naturligvis ikke lade være med at pege på beslutningsforslag nr. B 73 om registrering af sindslidende. Det er mig ikke muligt at se den rimelige begrundelse for, at man registrerer sindslidende – altså folk, der lider af en sygdom – i et kriminalregister.

Hr. Wilhjelm har nævnt, at 30 pct. af de tvangsendlagte slet ikke burde have været tvangsendlagt, men de slettes ikke desto mindre ikke af kriminalregisteret. De bliver stående dér og går ikke ud af det. Det er naturligvis utilfredsstillende. Nu forstår jeg på justitsministeren, at det udvalg, som forhåbentlig meget snart kommer i gang med sit arbejde, specielt vil tage dette op. Jeg understreger igen, at efter min mening kunne det godt gennemføres uden videre. Men hvis man vil spørge sådan et udvalg, og det vil man altså, så må jeg håbe på, at spørgsmålet bliver behandlet meget hurtigt. Ellers vil der i næste samling være grund til at tage den side af sagen op igen.

Der er endnu et forslag, som ikke har så meget med hospitalsopholdet at gøre, men derimod mere med sindssyge menneskers retsstilling i samfundet, nemlig B 74, der drejer sig om tidsubestemte foranstaltninger. Det er et rent straffelovsanknede, i hvert fald lovgivningsmæssigt. Det er vel ikke så meget det nedsatte udvalg, der skal tage sig af den side af sagen. Naturligvis kan vi få nogle anvisninger også på det område, men det er ikke først og fremmest et anliggende for dette udvalg. Derfor er der grund til, at vi beskæftiger os en hel del med spørgsmålet i retsudvalget.

Jeg skal sammenfattende sige, at der bestemt ingen skade sker ved, at vi drøfter disse ting igen. De punkter, der er trukket frem, er væsentlige punkter. Jeg er enig i, at der på langt de fleste af dem bør ske virkelig gennemgribende ændringer. Nogle af dem mener jeg vi med udbytte kan tage op i retsudvalget til særbehandling, hvorunder vi kan stille nogle spørgsmål, der kan belyse dem.